

Mr. sc. Rajko Horvat*

POLICIJA I SIGURNOST CESTOVNOG PROMETA - ULOGA I PREKRŠAJNO KAŽNJAVANJE

Autor se u radu bavi stanjem sigurnosti cestovnog prometa u Hrvatskoj s aspekta prometnih nezgoda u razdoblju od 2000. do 2004. godine. Analizirajući uzroke stradavanja sudionika nesreća te represivnog djelovanja policije, on ističe da je Zakon o prekršajima koji je stupio na snagu u srpnju 2004. godine pridonio pogoršanju stanja sigurnosti cestovnog prometa time što je ukinuo pojedine ovlasti policije na brzo kažnjavanje vozača za počinjeni prekršaj. Dalje razmatra prekršajnu odgovornost pravnih i odgovornih osoba za prekršaje iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama u pojedinim segmentima prometne regulacije, kao što su održavanje cesta i prometne signalizacije, obilježavanje radova i zapreka na cesti, postavljanje i održavanje prometnih znakova i dr. Autor zaključuje da se bez sustavnog provođenja mjera za suzbijanje negativnih posljedica u prometu ne mogu ostvariti dugoročni ciljevi koji su obuhvaćeni Nacionalnim programom sigurnosti cestovnog prometa Vlade Republike Hrvatske.

1. UVOD

Republika Hrvatska zbog svojeg specifičnog oblika, zemljopisno-prometnog položaja i proklamirane pomorske orijentacija s neograničenim mogućnostima razvitka, ponajprije turizma, osigurava cestama i cestovnom prometu iznimno mjesto u prvom redu kao čimbeniku koji će omogućiti pravilnu valorizaciju prostora Hrvatske u okviru Europe.

Cestu kao objekt prometne usluge prvenstveno treba promatrati u okvirima gospodarskih tokova, što je za Hrvatsku veoma značajno. Ona, osim postojanja i funkcioniranja produkcijskog ciklusa, potiče kreiranje investicijske aktivnosti. Kvalitetna međusobna prometna povezanost regija Hrvatske, posebno obalnog i kontinentalnog područja, uz povezivanje na europske prometne pravce, pspješuje uključivanje hrvatskog gospodarstva u međunarodnu podjelu rada i osiguranje dinamičnog gospodarskog razvitka svih privrednih grana.

* Mr. sc. Rajko Horvat - Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske

S druge pak strane, u uvjetima velike gustoće prometa povećava se rizik nastajanja prometnih nesreća te s tim u vezi i posredni i neposredni gubici sveukupnog gospodarskog razvoja. Stradavanja u prometu, osim velikih materijalnih šteta, nepovratno nanose štetu i u ljudskim životima. Spoznavši te negativnosti, danas se u svijetu sve više poduzimaju mjere koje će smanjiti negativan trend stradavanja u prometu. Sigurnost cestovnog prometa sve više postaje globalna politika gotovo svih europskih zemalja, a ne, kao do sada, skup pojedinih aktivnosti neke zemlje.

Zemlje Europske unije postavile su cilj da do kraja 2010. godine svedu broj smrtno stradalih na 100.000 stanovnika na sedam. Pritom, svaka članica bira svoj način organiziranja i provođenja aktivnosti u skladu sa zadanim ciljem. U nekim zemljama postoje posebne vladine agencije zadužene za provođenje programa povećanja sigurnosti cestovnog prometa, a u nekima taj posao obavljaju privatne tvrtke.

Republika Hrvatska jedna je od tranzicijskih zemalja koja je među prvima uvela program suzbijanja negativnog trenda stradavanja u prometu, pri čemu je sustav preventivnog djelovanja bio osnovni oblik edukacije sudionika u prometu s ciljem širenja prometne kulture i upoznavanja s opasnostima koje prijete zbog nepoštovanja prometnih propisa.

U tome je posebnu ulogu imalo Ministarstvo unutarnjih poslova. Naime prvi prijedlog Nacionalnog programa Vladi Republike Hrvatske uputilo je upravo to ministarstvo. Pozitivni rezultati provođenja Nacionalnog programa do sada pokazuju da, uz poduzete represivne mjere, preventivno djelovanje i te kako utječe na smanjenje stradavanja u cestovnom prometu.

S obzirom na to da je Republika Hrvatska započela i pristupne pregovore s Europskom unijom, sigurnost cestovnog prometa imperativ je koji treba mobilizirati i ujediniti sve subjekte koji mogu pridonijeti poboljšanju stanja i smanjenju stradavanja u cestovnom prometu i pokušati približiti broj smrtno stradalih u prometu na cestama cilju Europske unije do kraja 2010. godine.

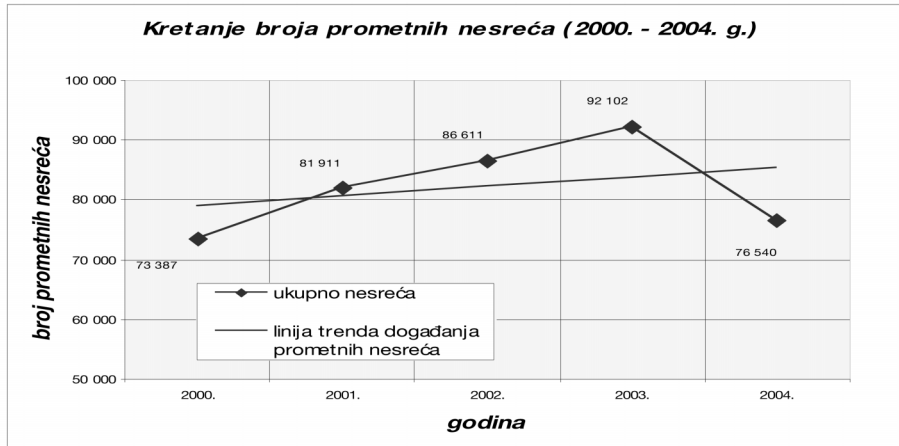
2. STANJE SIGURNOSTI CESTOVNOG PROMETA

Sigurnost cestovnog prometa u Republici Hrvatskoj, izuzme li se razdoblje kad su njezini pojedini dijelovi bili okupirani zbog ratnog djelovanja, znatno se poboljšala. Od 1 360 smrtno stradalih osoba u 1989. godini, kad je Hrvatska bila u sastavu jugoslavenske države, do 608 smrtno stradalih osoba u 2004. godini, ali ovaj put kao samostalne i suverene države.

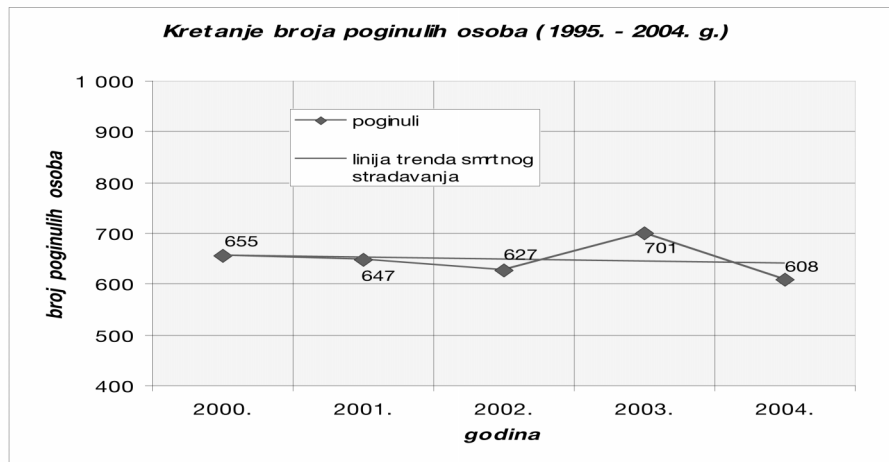
Realno, sigurnost u cestovnom prometu u Hrvatskoj možemo promatrati tek od 1995. godine kad je, zbog dotada ratnog djelovanja, na cjelokupnom njezinom teritoriju uspostavljen slobodni promet i kad se ponovo uspostavio gospodarski razvoj okupiranih područja. U ovom ćemo se radu osvrnuti na razdoblje od 2000. do 2004. godine.

Analizom stradavanja u prometu od 2000. do 2004. godine vidi se da se, iako broj prometnih nesreća svake godine raste (grafikon 1), znatno smanjuje broj prometnih nesreća s poginulim osobama (grafikon 2).

Grafikon 1.

Grafikon 2.

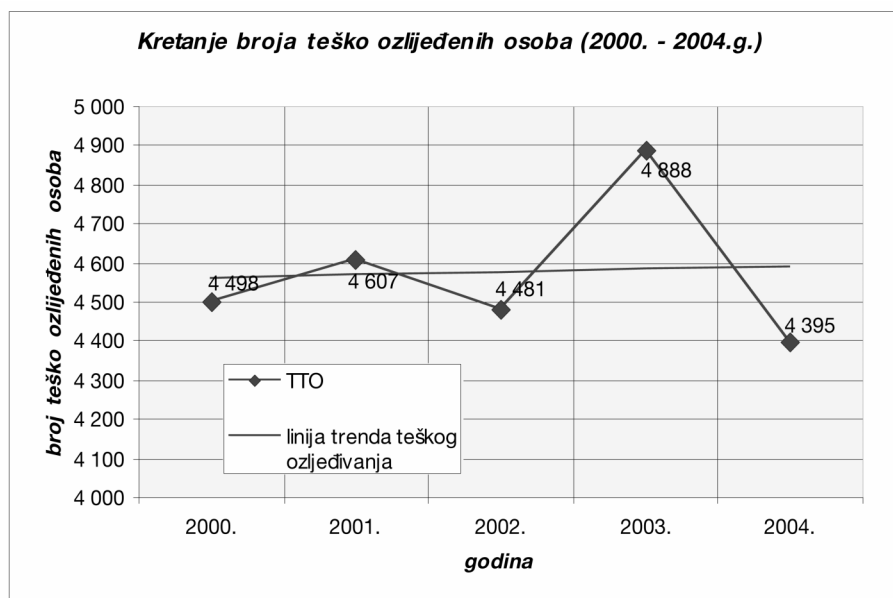

Jedan od razloga za takvo stanje zasigurno su i odredbe Zakona o sigurnosti prometa na cestama, a posebno one koje su uređivale način oduzimanja vozačke dozvole na mjestu izvršenja za najteže prekršaje u prometu (vožnja pod utjecajem alkohola, bijeg s mjesta prometne nesreće i sl.) kao i mjere proizašle iz

dodijeljenih negativnih bodova za pojedine prekršaje u prometu (pozivanje vozača na predavanje o prometnim propisima, provjera znaja iz poznavanja prometnih propisa).

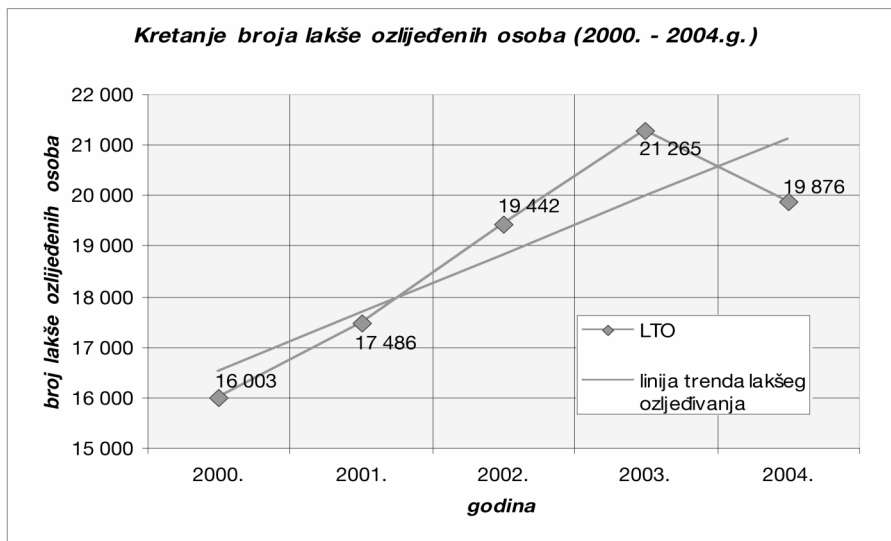
Promatramo li broj teško ozlijeđenih osoba u prometnim nesrećama, vidi se njihov znatan pad u 2004. godini. Zasigurno da je i na to imao velik utjecaj novi Zakon o sigurnosti prometa na cestama, ali, iako prema nestručnim analizama, iz gradnja novih cesta visoke razine uslužnosti.

Grafikon 3.

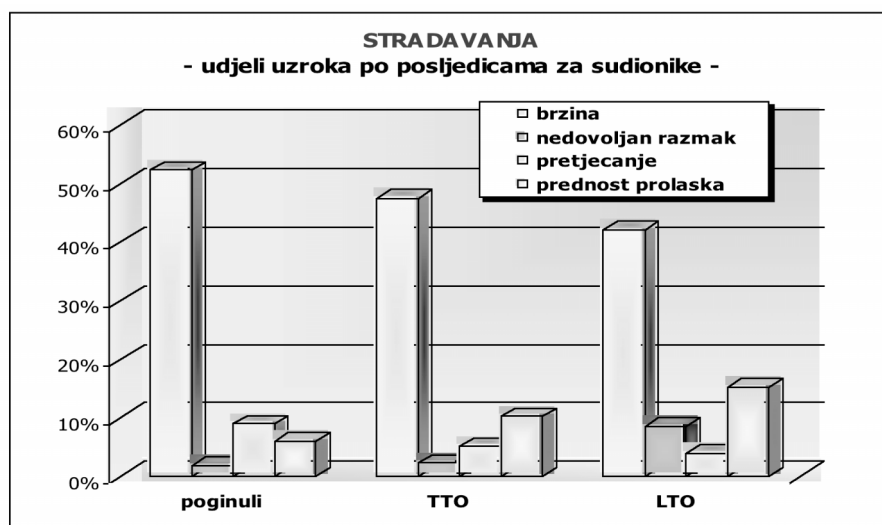
Međutim, analizom prometnih nesreća s lako ozlijeđenim osobama može se uočiti pad broja lako ozlijeđenih osoba u 2004. godini. Jedno od logičnih obrazloženja za takvo stanje je i u izmjeni zakonske odredbe o prijavljivanju prometnih nesreća u kojima je nastala manja materijalna šteta. Naime, u novom Zakonu o sigurnosti prometa na cestama određeno je da kod prometnih nesreća u kojima je nastala samo manja materijalna šteta vozači ne moraju obavještavati policiju, već je u takvom slučaju dovoljno da vozači osim razmjene podataka ispune i posebno europsko izvješće. Iako to nije bila novost u našem zakonodavstvu, ona je izazvala veliku polemiku oko potrebe izlaska policije na mjesto svake prometne nesreće. Takva se odredba ipak pokazala svrsishodnom. To ponajprije zato što sudionici takvih prometnih nesreća ne podnose prijavu o lakim tjelesnim ozljedama poput trzajne povrede vratne kralježnice i sl.

Grafikon 4.

Analiza uzroka stradanja u prometnim nesrećama u navedenom razdoblju znakovito govori da je i dalje najveći postotak poginulih osoba, njih 52%, poginulo zbog nepropisne i neprilagođene brzine, dok ih je zbog istog uzroka 48% teško ozlijeđenih a 42% lakše ozlijeđenih. Ostali uzroci u znatno manjem udjelu, iako ne i zanemarivom, participiraju u težini stradanja sudionika u prometnim nesrećama.

Grafikon 5.

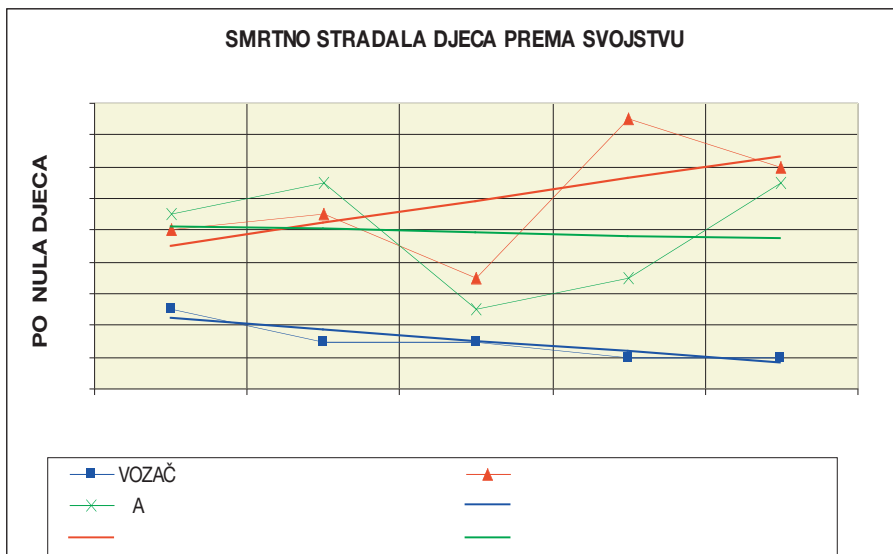

Premda prema navedenim podacima nije moguće sa sigurnošću utvrditi koliki utjecaj imaju pojedini elementi kao što je rad prometne policije, izmjena Zakona o sigurnosti prometa na cestama ili poboljšanje prometno-tehničkih elemenata cesta, jer u Hrvatskoj još nije provedeno znanstveno istraživanje sinergijskog učinka svih navedenih elemenata, jedna aktivnost prometne policije zasigurno može potvrditi tezu da udjel policijskog djelovanja ima velik učinak na povećanje sigurnosti cestovnog prometa.

Akcija pod nazivom *Djeca prijatelji u prometu* započela se provoditi od 1994. godine pod tadašnjim nazivom *Poštujte naše znakove*. Akcija je imala cilj upoznati djecu prvih razreda osnovnih škola koja prvi put samostalno sudjeluju u prometu s osnovnim pravilima ponašanja u prometu i opasnostima koje im prijete zbog nepoštovanja prometnih propisa. Ono što je posebno važno naglasiti jest da je akciju pokrenula prometna policija a provodila ju je tako da je u suradnji s prosvjetno-pedagoškom službom organizirala predavanja u svim osnovnim školama, kojom je prilikom, osim samog predavanja, prometna policija dijelila prigodni promidžbeni materijal kako bi djeca shvatila važnost ponašanja u prometu.

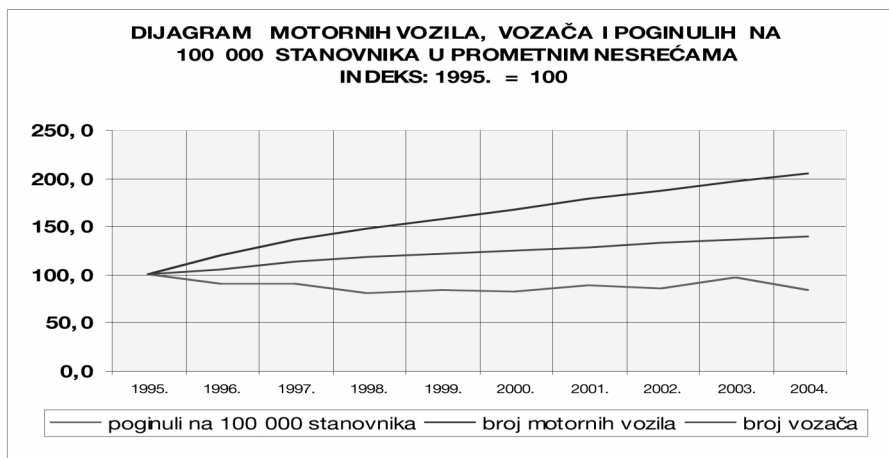
O uspjehu tako kontinuirano provedene akcije govori podatak da je unatrag desetak godina broj smrtnog stradavanja djece smanjen 60%, a najviše se smanjio broj smrtno stradale djece u svojstvu pješaka i vozača bicikla. S druge pak strane zabrinjava povećanje stradavanja djece u svojstvu putnika, u vozilima kojim upravljaju oni s kojima bi djeca trebala biti najsigurnija.

Grafikon 6.

Posebno je važno naglasiti da svake godine broj vozila i vozača na našim cestama raste (grafikon 7), ali da se broj smrtno stadalih osoba na 100 000 stanovnika u odnosu prema prijašnjem razdoblju znatno smanjio. Republika Hrvatska kao turistička zemlja, što je vrlo važno, u ljetnim mjesecima poveća ukupni promet za gotovo 50%. U takvim okolnostima zasigurno da i policijsko postupanje utječe na to da sigurnost cestovnog prometa ne prelazi okvire prosječnog stradavanja u prethodnim godinama.

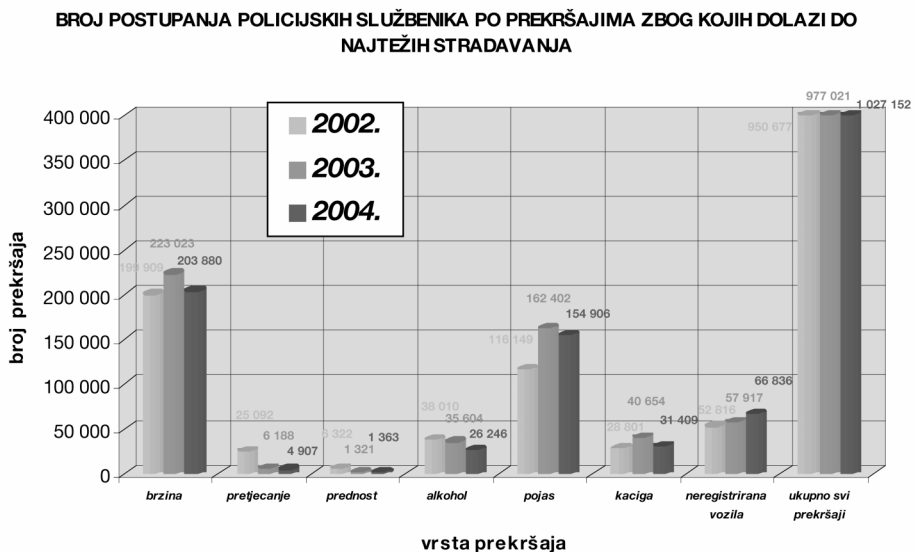
Grafikon 7.

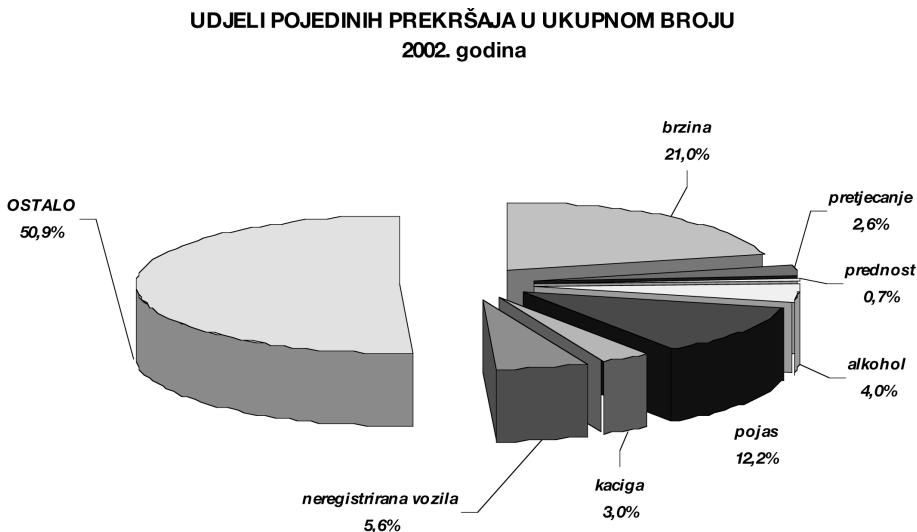
3. REPRESIVNO DJELOVANJE POLICIJE

Policija, posebno prometna, u skladu sa Zakonom o sigurnosti prometa na cestama prema prekršiteljima prometnih propisa poduzima i represivne mjere. One su u javnosti često nepopularne, ali one su i odraz stanja prometne kulture. Nažalost, iako su u novom Zakonu o sigurnosti prometa na cestama znatno povećane novčane kazne za sve prekršaje u prometu, svakodnevno smo svjedoci neodgovornog i nediscipliniranog ponašanja svih sudionika u prometu, što znatno utječe na broj i posljedice prometnih nesreća. Iz sljedećih grafikona vidi se broj i struktura prekršaja u prometu koje je utvrdila prometna policija.

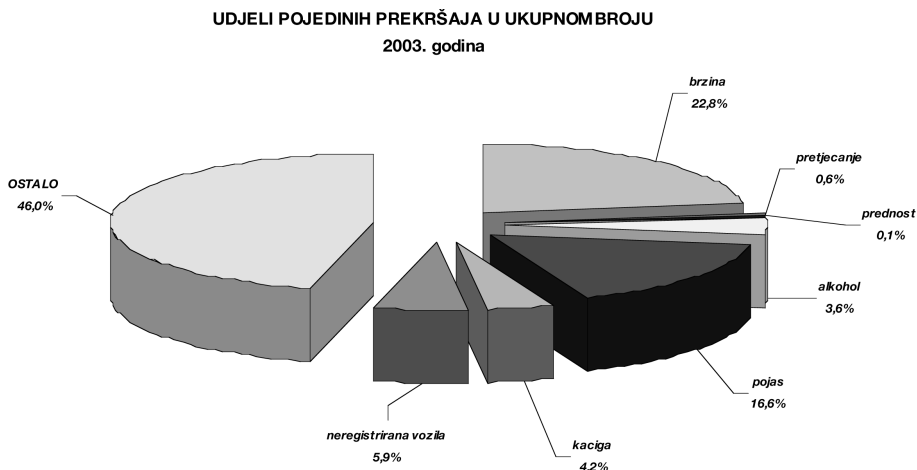
Grafikon 8.

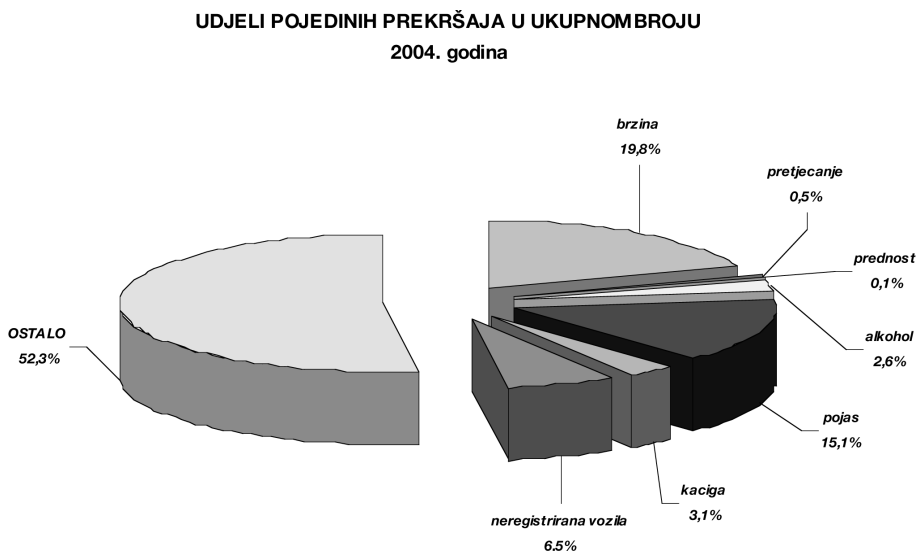
Grafikon 9.

Grafikon 10.

Grafikon 11.

Prekršajne mjere prema vozačima često se poduzimaju u skladu s prostorno-vremenskom analizom prometnih nesreća na pojedinom području. Najčešće su to mjesta na kojima se događa najveći broj prometnih nesreća, ali i mjesta na kojima se učestalo grubo krše prometni propisi i time ugrožavaju drugi sudionici u prometu. Međutim, posebno je važno da se prekršitelji u prometu

nakon što je utvrđen prekršaj, što brže procesuiraju i još brže sankcioniraju. Iskustveno je dokazano da svaka kazna, pa bila ona i najmanja, ako se prekršitelju odredi u najkraćem vremenu, najbolje utječe na to da više ne ponavlja prekršaje. Ministarstvo unutarnjih poslova upravo teži tome cilju.

Nažalost, mora se naglasiti da je jedan od uzroka pogoršanja stanja sigurnosti cestovnog prometa u 2004. i u prvoj polovici 2005. godine i novi Zakon o prekršajima koji je stupio na snagu u mjesecu srpnju 2002. godine. Naime, tim zakonom ukinute su pojedine ovlasti policije koje su bile usmjerene upravo na skraćivanje vremena sankcioniranja vozača za počinjeni prekršaj. Tako je, između ostalog, za vožnju pod utjecajem alkohola bilo predviđeno privremeno oduzimanje vozačke dozvole na rok od 90 dana (sada tri), za dodijeljenih pet kaznenih bodova vozači su morali prisustvovati predavanju o posljedicama prometnih nesreća, a za dodijeljenih sedam negativnih bodova vozači su morali pristupiti polaganju ispita iz poznavanja prometnih propisa. Ukidanjem tih mjera vozači su se počeli koristiti sporošću u sankcioniranju najtežih prekršaja te je i to razlog za povećanje broja i posljedica prometnih nesreća u navedenom razdoblju.

4. PREKRŠAJNA ODGOVORNOST PRAVNIH I ODGOVORNIH OSOBA ZA PREKRŠAJE IZ ZAKONA O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA

Prekršajna odgovornost pravne osobe temelji se na krivnji odgovorne osobe. Pravne osobe koje mogu odgovarati za prekršaje iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama najčešće su tvrtke u nadležnosti kojih je upravljanje i održavanje cesta i objekata ne cesti, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja provode odredbe navedenog Zakona te pravne osobe koje se koriste cestama odnosno kojih vozila prometuju cestama. Protiv pravne i odgovorne osobe u pravilu se vodi jedinstven postupak. Iako postupci i radnje pravnih i odgovornih osoba u pravnoj osobi uvelike mogu utjecati na sigurnost prometa na cestama, u praksi se vrlo rijetko inicira prekršajni postupak protiv pravnih i odgovornih osoba za prekršaje iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama. Ovlast nadzora pravnih osoba u vezi sa Zakonom o sigurnosti prometa na cestama, osim policije, imaju i inspektori cestovnog prometa i cesta, Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka. Prekršajne postupke protiv pravnih osoba najčešće inicira policija. U ovom izlaganju redom su izložene odredbe u kojima su propisane obveze odnosno odgovornost pravnih i odgovornih osoba za nepostupanje ili postupanje suprotno odredbama Zakona o sigurnosti prometa na cestama.

4.1. Ovlast za nadzor i uređenje prometa

Predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u skladu s odredbama članka 5. Zakona o sigurnosti prometa na cestama (NN 105/04) uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, uređuje promet na svom području tako da određuje ceste s prednošću prolaska, dvosmjerni odnosno jednosmjerni promet, sustav tehničkog uređenja prometa, ograničenja brzine kretanja vozila, promet pješaka, biciklista, vozača mopeda i zaprežnih vozila, gonjenje i vođenje stoke, parkirališne površine, zabrane parkiranja i mjesta ograničenog parkiranja, zone smirenog prometa, blokiranje autobusa, teretnih automobila, priključnih vozila i radnih strojeva na mjestima gdje je zabranjeno parkiranje i deblokiranje tih vozila, postavljanje i održavanje zaštitnih ograda za pješake na opasnim mjestima, pješačke zone, sigurne pravce za kretanje školske djece, posebne tehničke mjere za sigurnost pješaka i biciklista u blizini obrazovnih, zdravstvenih i drugih ustanova, igrališta, kinodvorana, uklanjanje dotrajalih, oštećenih i napuštenih vozila, uvjete prometovanja vozila opskrbe u zonama smirenog prometa, pješačkim zonama i slično.

Odgovorna osoba u tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kazni će se sukladno članku 5. stavku 11. Zakona novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna ako uređuje promet bez suglasnosti ili suprotno suglasnosti ministarstva nadležnog za unutarnje poslove odnosno ministarstva nadležnog za poslove prometa.

U tim slučajevima nije propisana kazna za pravnu osobu, pa je diskutabilno može li se kažnjavati samo odgovorna osoba ako Zakon o prekršajima propisuje (čl. 53.) da se odgovornost pravne osobe, dakle i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, temelji na krivnji odgovorne osobe. Zakonom se može propisati da za prekršaj odgovara odgovorna osoba u državnom tijelu ili tijelu lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sukladno članku 83. Zakona o prekršajima, jedinice lokalne i područne samouprave odgovaraju za prekršaje samo ako nisu počinjeni u izvršavanju javnih ovlasti.

4.2. Održavanje cesta i prometne signalizacije

Člankom 6. Zakona propisana je obveza i način održavanja i izgrađivanja cesta i prometne signalizacije. Ministar nadležan za poslove prometa uz suglasnost ministra unutarnjih poslova propisuje uvjete i način postavljanja prometne signalizacije, odvijanja prometa te rekonstrukcije i održavanja cesta.

*U kaznenim odredbama ovoga članka propisano je da će se kazniti novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna **počinitelj** koji postupi suprotno propisima o uvjetima i načinu postavljanja i održavanja prometne signalizacije prilikom izgradnje, rekonstrukcije i održavanja cesta, odnosno koji ne postupi po tim propisima.*

Odgovorna osoba u pravnoj osobi, tijelu državne vlasti i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Ako se pod počiniteljem smatra i pravna i fizička osoba, nije jasno zašto je propisana ista novčana kazna kad znamo da je po Zakonu o prekršajima donja granica novčane kazne koja se može propisati i izreći fizičkoj osobi 300,00 kuna.

4.3. Obilježavanje radova i zapreka na cesti

Pravne i fizičke osobe dužne su sukladno članku 10. Zakona na odgovarajući način obilježiti radove i zapreke na cesti prometnim znakovima, reflektirajućim tvarima, branicima i slično.

Ako ne postupi ili postupi suprotno odredbama ovoga članka, pravna ili fizička osoba-obrtnik može biti kažnjena novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna.

Kazna odgovornoj osobi u pravnoj osobi i tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za taj prekršaj propisana je u iznosu od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Dvojbeno je propisivanje iste donje granice za pravnu osobu i za obrtnika kao fizičku osobu. Mislimo da bi u cijelom Zakonu kaznu za obrtnika kao za fizičku osobu trebalo izjednačiti s kaznom za odgovornu osobu u pravnoj osobi.

Sukladno članku 11. Zakona, pravne ili fizičke osobe koje izvode radove na cesti dužne su organizirati reguliranje prometa i pribaviti odobrenje nadležnog tijela te o radovima obavijestiti policiju.

Ako pravna ili fizička osoba-obrtnik pri izvođenju radova na cesti ili iz drugih razloga, kad organizira naizmjenično propuštanje vozila iz suprotnih smjerova jednom prometnom trakom, ne upravlja propuštanjem vozila prema odredbama ovoga članka ili ne pribavi odobrenje, kaznit će se novčanom kaznom od najmanje 4 000,00 kuna.

Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Donja granica novčane kazne za pravnu osobu nije u skladu s člankom 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima (NN 105/04), gdje je donja granica novčane kazne za pravnu osobu propisana u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna.

4.4. Postavljanje i održavanje prometnih znakova

Sukladno Zakonu i provedbenim propisima, ceste se moraju obilježavati odgovarajućim prometnim znakovima. Nadležne pravne osobe dužne su ih održavati a sudionici u prometu poštovati.

U članku 12. Zakona propisana je novčana kazna od najmanje 5 000,00 kuna za pravnu osobu ili fizičku osobu-obrtnika ako glede obilježavanja cesta prometnim znacima ne postupe po odredbama ovoga članka.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili jedinice lokalne samouprave.

Novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna kaznit će se sukladno članku 13. Zakona pravna ili fizička osoba-obrtnik ako ne postavi ili ne održava prometne znakove na cesti tako da budu lako uočljivi danju i noću, ili ako ne ukloni, ne dopuni ili ne zamijeni prometne znakove koji ne odgovaraju izmijenjenim uvjetima prometa na cesti ili zahtjevima sigurnosti prometa.

Odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna

Za neovlašteno postavljanje, uklanjanje ili oštećivanje prometnih znakova ili mijenjanje njihova značenja (čl. 14.) propisana je za pravnu ili fizičku osobu-obrtnika novčana kazna od najmanje 4 000,00 kuna.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1 500,00 do 5 000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

I u članku 14. Zakona sporna je visina novčane kazne za pravnu osobu jer je manja od najniže propisane Zakonom o prekršajima.

4.5. Zaklanjanje prometnih znakova reklamnim panoima

Svjedoci smo svakodnevnog “kićenja” cesta i pojasa uz cestu raznim promidžbenim porukama i panoima koje mogu bitno utjecati na sigurnost prometa na cestama. Ti panoi često smanjuju vidno polje vozačima ili svojim sadržajem odvlače pozornost vozača i drugih sudionika u prometu na cesti. To negativno utječe na pravodobno uočavanje opasnosti i reakcije vozača radi sprječavanja neželjenih posljedica u prometu na cestama.

U članku 15. Zakona o sigurnosti prometa na cestama propisana je novčana kazna od najmanje 5 000,00 kuna pravnoj ili fizičkoj osobi-obrtniku i 1 500,00 do 5 000,00 kuna odgovornoj osobi u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ako na cesti postavi ploče, znakove, svjetla, stupove ili druge slične predmete kojima se zaklanja ili umanjuje vidljivost postavljenih prometnih znakova ili koji svojim oblikom, bojom, izgledom ili mjestom postavljanja oponašaju ili slične na neki prometni znak, ili zasljepljuju sudionike u prometu, ili odvrćaju njihovu pažnju u mjeri koja može biti opasna za sigurnost prometa.

Nije poznato da je neka pravna osoba do sada bila kažnjena za taj prekršaj. Nadležni za iniciranje prekršajnog gonjenja u prvom su redu uz policiju

inspektori cestovnog prometa i cesta Ministarstva mora, turizma, **prometa** i razvitka.

4.6. Reflektirajuće tvari na znakovima opasnosti i izričitih naredbi

Radi lakšeg uočavanja znakovi opasnosti i izričiti naredbi sukladno članku 17. Zakona moraju biti prevučeni reflektirajućim tvarima ili osvijetljeni vlastitim izvorom svjetlosti.

Ministar nadležan za poslove prometa uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove donosi propise o prometnim znakovima i signalizaciji na cestama (čl. 31. st. 2. Zakona). Predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave uređuju promet na svome području uz suglasnost MUP-a. Kad se promet uređuje na dijelu državne ili županijske ceste, potrebna je i suglasnost ministarstva nadležnog za poslove prometa.

Novčanom kaznom od najmanje 4 000,00 kuna (minimum ispod propisanog Zakonom o prekršajima) može se kazniti pravna ili fizička osoba-obrtnik ako znakove opasnosti i znakove izričitih naredbi ne prevuče reflektirajućim tvarima ili ne osvijetli vlastitim izvorom svjetlosti, a na autocesti i cesti rezerviranoj za promet motornih vozila odnosno na državnoj cesti i znakove obavijesti, ili postavlja znakove kojima se ne može mijenjati značenje.

Odgovorna osoba u pravnoj osobi i tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kaznit će se novčanom kaznom od 1 000,00 do 2 000,00 kuna.

U provedbi ove odredbe policija se susreće s problemom utvrđivanja retro-refleksije prometnih znakova, što je u dokaznom postupku vrlo bitno. I u tom slučaju nije poznato da je neka pravna osoba ili odgovorna osoba u pravnoj osobi do sada bila kažnjena za navedeni prekršaj.

4.7. Obilježavanje i označavanje kolnika i pješačkih otoka

Rubovi kolnika na javnoj cesti i u tunelima kao i pješački otoci i drugi objekti na kolniku moraju se sukladno članku 23. Zakona na odgovarajući način obilježiti. Obilježavanje je dužna izvršiti pravna osoba koja izgrađuje odnosno održava cestu.

Pravna ili fizička osoba-obrtnik kaznit će se novčanom kaznom od najmanje 4 000,00 kuna ako rubove kolnika na dijelu ceste kroz tunel, kao i rubove pješačkih otoka, otoka za usmjeravanje prometa i druge objekte na kolniku koji noću nisu dovoljno osvijetljeni ne obilježi na propisani način.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Pravna ili fizička osoba-obrtnik kaznit će se sukladno članku 25. Zakona novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kn za prekršaj ako na javnoj cesti izvan naselja, sa suvremenim kolnikom za promet u oba smjera, na kojem postoje samo dvije prometne trake, te trake ne odvoji odgovarajućom uzdužnom crtom na kolniku, a na državnoj ih cesti ne obilježi i rubnim crtama.

Za isti prekršaj propisana je kazna i odgovornoj osobi u pravnoj osobi u iznosu od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Vozeći se prometnicama u hrvatskoj naići ćemo na bezbroj neobilježenih pješačkih otoka, rubova kolnika i drugih objekata na kolniku koji kao neobilježeni mogu izrazito negativno utjecati na sigurnost prometa na cestama. Represija po tim prekršajima se ne provodi.

4.8. Obilježavanje prijelaza cesta preko željezničke pruge

Ako pravna ili fizička osoba-obrtnik ne postavi odgovarajuće prometne znakove ispred prijelaza ceste preko željezničke pruge u istoj razini, sukladno članku 26. Zakona kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna, a odgovorna osoba novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Ako na prijelazu ceste preko željezničke pruge ne oboji branike i polubranike naizmjenice crvenom i bijelom bojom te ako ih ne opremi refleksnim staklima ili ne presvuče reflektirajućom tvari, kaznit će se sukladno članku 30. Zakona pravna ili fizička osoba-obrtnik novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna, a odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Isto tako novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna sukladno članku 31. kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako ne postavi uređaj za davanje svjetlosnih znakova ili uređaj za davanje zvučnih znakova na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini.

Za taj prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Nesreće i pogibije na prijelazima preko željezničke pruge nisu rijetkost, a za njih nisu uvijek krivi vozači ili pješaci, nego i loša ili nedovoljna obilježenost tih prijelaza. Vrlo rijetko inicira se prekršajni postupak protiv pravne i odgovorne osobe za te prekršaje prije nego se dogodi prometna nesreća u kojoj stradavaju vozači i pješaci.

4.9. Ostavljanje oštećenih vozila i oštećivanje kolnika

Novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna kaznit će se sukladno članku 35. Zakona pravna ili fizička osoba-obrtnik ako naredi ili dopusti da se na

kolniku i nogostupu ostave njezina oštećena, dotrajala ili neregistrirana vozila ili da se ostave, nanesu ili bace na kolnik i nogostup otpaci ili predmeti i stvari što mogu ometati ili ugroziti sigurnost prometa ili zagaditi okoliš, ili ne ukloni s kolnika i nogostupa vozilo, otpatke, predmete i stvari.

Za navedeni prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Ako pravna ili fizička osoba-obrtnik ošteti ili zauzme javnu cestu ili njezin zaštitni pojas, odnosno kolnik ili nogostup ili njihove dijelove, sukladno članku 36. Zakona kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 3 000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Suzbijanju tih prekršaja uglavnom se pristupa kampanjski, i to samo ako netko putem tiska ili na drugi način inicira taj problem. Zato smo svjedoci, u gradovima i izvan gradova, narušavanja okoliša ostavljenim olupinama vozila i zauzimanja kolnika, nogostupa i drugih dijelova javne ceste raznim predmetima, zagrađivanja javnih parkirališnih mjesta, slaganja ogrjevog drva po nogostupima te ostavljanja raznih drugih predmeta i smeća na javnoj prometnoj površini.

4.10. Označavanje vozila invalida i prijevoz djece vozilom

U Zakonu koji je bio na snazi do 20. kolovoza 2004. kazna za nezakonito izdavanje naljepnica za parkiranje na mjestima označenim za parkiranje vozila invalida nije bila visoka. Zbog toga se u praksi često događalo da su se tom povlasticom koristile osobe koje objektivno nisu imale pravo na nju, čime se i praktično ograničavalo pravo na korištenje pristupnih parkirališnih mjesta namijenjenih invalidima koji imaju stvarnu potrebu za takvom povlasticom. Međutim i ta novčana kazna od najmanje dvije tisuće kuna nije u skladu s odredbama Zakona o prekršajima o visini novčanih kazna za pravne osobe.

Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 2 000,00 kuna sukladno članku 40. Zakona kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako izda znak pristupačnosti za osobe s invaliditetom osobi koja za to ne ispunjava uvjete iz ovoga članka.

Odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 2 000,00 kuna.

Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna, sukladno članku 41. Zakona, kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako prevozi djecu vozilom koje ne ispunjava posebne uvjete i nije obilježeno posebnim znakom.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Posebne uvjete i označavanje vozila kojima se prevoze djeca propisuje ministarstvo nadležno za poslove prometa.

4.11. Zaustavljanje, parkiranje i vuča vozila

Člankom 78. Zakona propisano je na kojim se mjestima ne smiju zaustavljati i parkirati vozila odnosno na kojim se mjestima ne smiju ostavljati vozila koja se ne upotrebljavaju zbog dotrajalosti u prometu kao ni priključna vozila koja se u prometu koriste samo povremeno (lake prikolice). Isto se tako ne smiju ostavljati ni drugi predmeti kojima se ometa promet ili ugrožava okoliš.

Ako vozač ili druga osoba postupi suprotno odredbi ovoga članka, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna.

U ovom članku nije propisano tko je ta druga osoba odnosno ako je ta osoba pravna osoba, kojom kaznom može biti kažnjena i može li uopće biti kažnjena jer je Zakonom o prekršajima propisana najmanja kazna za pravnu osobu u iznosu do 5 000,00 kuna.

Člankom 90. Zakona propisano je da u prometu na javnoj cesti motornom vozilu mogu biti pridodana najviše dva priključna vozila za prijevoz tereta, odnosno jedno priključno vozilo za prijevoz osoba, a na autocesti, brzjoj cesti i cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila samo jedno priključno vozilo. Motornim vozilom smije se vući samo priključno vozilo koje ne smanjuje njegovu stabilnost.

Ako postupi suprotno odredbama ovoga članka, pravna ili fizička osoba-obrtnik kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna.

Za isti prekršaj kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1 500,00 do 3 000,00 kuna.

4.12. Vuča zaprežnog vozila traktorom i radnim strojem

Novčanom kaznom od najmanje 4 000,00 kuna sukladno članku 91. kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako u prometu na cesti s traktorom dozvoli ili naredi da se vuče više od jednog zaprežnog vozila preuređenog u traktorsku prikolicu ili ako zaprežno vozilo koje vuče traktor nema pumpane kotače.

Za isti prekršaj kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1 000,00 do 2 000,00 kuna.

Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 4 000,00 kuna, sukladno članku 92. Zakona, kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako radnim strojem vuče priključno vozilo ili priključke koji ne služe njegovoj namjeni.

Odgovorna osoba u pravnoj osobi za navedeni prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1 000,00 do 2 000,00 kuna.

Sukladno članku 97. Zakona, novčanom kaznom od najmanje 2 000,00 kuna (n.b. najmanja kazna u Zakonu o prekršajima je 5 000,00 kuna za pravnu osobu) kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako vuče pomoću užeta vozilo koje ima neispravne uređaje za upravljanje.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 000,00 do 2 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Pravna ili fizička osoba-obrtnik koja postupi suprotno odredbama ovoga članka kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od najmanje 3 000,00 kuna.

Za isti prekršaj kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1 000,00 do 2 000,00 kuna

Natovareni teretni automobil s priključnim vozilom ili bez njega odnosno traktor s priključnim vozilom sukladno članku 99. Zakona može se vući samo do prvog mjesta prikladnog za pretovar tereta ili iznimno i do prvog mjesta na kojem se može otkloniti neispravnost na vozilu.

4.13. Zabrana vođenja ili ostavljanja stoke na cesti

Sukladno članku 119. Zakona, zabranjeno je stoku i druge životinje voditi ili ostavljati bez nadzora na cesti, a ako se kreću po javnoj cesti, gonič ih mora držati što je moguće bliže desnom rubu ceste.

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj gonič ili vlasnik stoke ili drugih životinja ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Sporno je ako je vlasnik stoke pravna osoba može li se kazniti istom kaznom ako je Zakonom o prekršajima propisana najmanja kazna za pravnu osobu u iznosu od 5 000,00 kuna.

4.14. Zabrana ugrađivanja posebnih uređaja i smještaj tereta

Sukladno članku 153. Zakona novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako ugrađuje ili upotrebljava uređaje za davanje posebnih svjetlosnih ili zvučnih znakova.

Za navedeni prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Posebni svjetlosni i zvučni uređaji mogu se ugrađivati samo na policijska vozila, vozila hitne pomoći, vojne policije i vatrogasne službe. Zvučni i svjetlosni uređaji ne mogu se ugrađivati na vozila zaštitarskih tvrtki. Pod posebnim

svjetlosnim uređajima ne smatraju se žuta rotacijska svjetla za praćenje izvan-gabaritnih tereta i slično.

Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik koja naredi ili dopusti da se vozilo u prometu optereti iznad dopuštene mase ili osovinskog opterećenja ili nepravilno rasporedi teret na vozilu.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik koja suprotno odredbama članka 155. smjesti teret na vozilu odnosno ne obilježi najizbočeniju točku tereta.

Novčanom kaznom u iznosu od 1 500,00 do 5 000,00 kuna kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja postupi suprotno odredbama navedenog članka.

Ako pravna osoba ili fizička osoba-obrtnik ne označi najizbočenije točke na teretu noću ili danju u slučaju smanjene vidljivosti, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna sukladno članku 156. Zakona

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Člankom 155. Zakona propisan je način smještanja tereta, koliko teret smije premašiti duljinu vozila, kako se obilježava naizbočenija točka na vozilu i slično.

4.15. Prijevoz osoba vozilima

Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako u vozilu ili na vozilu prevozi više osoba nego je dopušteno člankom 158. Zakona.

Odgovorna osoba u pravnoj osobi za navedeni prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna sukladno članku 160. kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako naredi ili dopusti da se prevoze osobe u zatvorenom prostoru koji se ne može otvoriti iznutra.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako naredi ili dopusti da se u prostoru za smještanje tereta prevoze osobe suprotno članku 167. toga zakona. Za isti prekršaj kaznit će se od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Novčanom kaznom od najmanje 2 000,00 kuna sukladno članku 169. Zakona kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako naredi ili dopusti

da se za vrijeme kretanja po cesti na radnom stroju ili njegovu priključku ili na motokultivatoru i njegovu priključnom vozilu prevoze osobe suprotno odredbama ovoga članka.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 000,00 do 2 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna sukladno članku 171. Zakona kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako naredi ili dopusti da se na turističkom vlaku prevoze osobe suprotno odredbama ovoga članka.

Za prekršaj iz navedenog članka kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako naredi ili dopusti da se u prometu na cesti prevoze osobe suprotno zakonskim odredbama.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Člankom 172. Zakona propisano je kojim je vozilima zabranjeno prevoziti osobe. Na primjer turistički vlak u hotelsko-turističkim naseljima, pješačkim zonama i sličnim mjestima gdje je zabranjen promet drugim vozilima može prevoziti osobe s najviše četiri priključna vozila. Međutim, turistički vlak u uvjetima gdje se odvija promet i drugih vozila može prevoziti osobe s najviše dva priključna vozila.

4.16. Pokusna vožnja i priredbe na cestama

Nikakve pokusne vožnje, nelegalne utrke, priredbe ili bilo kakve druge manifestacije na mogu se mimo uvjeta propisanih Zakonom održavati na cesti ili uz cestu ili na cestovnom pojasu. Odobrenje za održavanje športskih i drugih priredbi ili manifestacija na cesti izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova.

Novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna sukladno članku 174. Zakona kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako bez odobrenja obavlja pokusnu vožnju na cesti vozilom na motorni pogon ili ako ne poduzme mjere osiguranja određene u odobrenju za pokusnu vožnju.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna sukladno članku 184. Zakona kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako na cesti, bez odobrenja, održava športsku ili drugu priredbu ili aktivnost.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi, odgovorna osoba u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna sukladno članku 189. kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako na cesti počne športsku ili drugu priredbu ili aktivnost prije nego što su poduzete sve mjere osiguranja određene u odobrenju.

Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Člankom 190. Zakona propisani su slučajevi kada je sam organizator dužan prekinuti športske i druge priredbe odnosno aktivnosti na cesti.

Novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako ne prekine športsku ili drugu priredbu ili aktivnost na cesti u slučajevima kad su se za to ispunili uvjeti iz članka 190. Zakona.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Vozilo koje prati natjecatelje na športskoj priredbi na cesti mora biti označeno posebnim znakom koji utvrdi organizator.

Novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna sukladno članku 191. Zakona kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako ne označi posebnim znakom vozilo koje prati natjecanje športske ili druge priredbe ili aktivnost na cesti.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna sukladno članku 192. Zakona kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako nakon završetka športske ili druge priredbe odnosno aktivnosti na cesti ne ukloni s ceste prometne znakove i druge oznake, uređaje, predmete i objekte koji su bili postavljeni radi održavanja priredbe odnosno obavljanja aktivnosti, ili ako ne popravi i ne dovede u prvobitno stanje cestu i cestovne objekte koji su bili oštećeni pri održavanju priredbe odnosno obavljanju aktivnosti.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

4.17. Dužnosti pravne i odgovorne osobe u slučaju prometne nesreće

Zakonom o sigurnosti prometa na cestama nisu samo u slučaju prometne nesreće propisane dužnosti za vozače i ostale sudionike u prometu, nego svoje dužnosti imaju i pravne i odgovorne osobe. Tako su zdravstvene ustanove koje

su primile na liječenje osobu ozlijeđenu u prometnoj nesreći dužne o tome odmah obavijestiti policiju.

Novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna sukladno članku 180. kaznit će se za prekršaj zdravstvena ustanova ako ne obavijesti nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju o prijmu osobe ozlijeđene u prometnoj nesreći ili o smrti osobe u prometnoj nesreći.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba (liječnik) u zdravstvenoj ustanovi i liječnik u privatnoj praksi.

Novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna sukladno članku 181. kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako poslije prometne nesreće, na zahtjev ovlaštene osobe, ne poduzme mjere za hitno uklanjanje vozila, tereta, stvari ili drugog rasutog materijala s ceste ili ne osigura prohodnost ceste.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

4.18. Zimska oprema na vozilu

Novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna sukladno članku 193. Zakona kaznit će se pravna ili fizička osoba-obrtnik ako naredi ili dopusti da se u prometu na cestama koristi vozilo koje nema propisanu zimsku opremu .

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Zimski uvjeti nastaju kada je kolnik prekriven snijegom ili kada je na kolniku poledica. Motornim vozilima koja nemaju propisanu zimsku opremu zabranjen je promet u zimskim uvjetima. Zabranu ili ograničenje prometa u zimskim uvjetima propisuje ministar nadležan za poslove prometa u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove.

4.19. Osposobljavanje kandidata za vozače

Sukladno članku 200. Zakona pravna ili fizička osoba koja neovlašteno osposobljava kandidate za vozače kaznit će se novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna.

Za isti prekršaj kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Ako dopusti da kandidate za vozače osposobljava osoba koja ne ispunjava uvjete propisane Zakonom, pravna ili fizička osoba kaznit će se sukladno članku 203. novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna.

Za ovaj prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Ako vozilo na kojem se osposobljava kandidat za vozača ne obilježi posebnim oznakama, kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba sukladno članku 204. Zakona novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne (područne) samouprave.

Radi podizanja kvalitete osposobljenosti vozača poštrene su kazne pravnim osobama koje ne osposobljavaju kandidate za vozače u skladu sa zakonskim propisima. Osim tomu postroženi su uvjeti potrebni za osposobljavanje kandidata za vozače. Upravni i inspekcijski nadzor nad subjektima koji obučavaju kandidate za vozače obavlja Ministarstvo unutarnjih poslova.

4.20. Vozački ispiti i provjera osposobljenosti

Ako povjerene joj poslove organiziranja i provođenja vozačkih ispita ne obavlja stručno ili ih obavlja suprotno zakonskim odredbama, kaznit će se sukladno članku 206. Zakona pravna osoba novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna.

Za taj prekršaj novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Ako pravna osoba kojoj je kao javna ovlast povjereno organiziranje i provođenje vozačkih ispita izda uvjerenje osobi koja nije završila osposobljavanje ili nije položila vozački ispit, kaznit će se sukladno članku 208. Zakona novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna, a odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Ako osposobljava kandidate u vrijeme kad joj je izrečena zabrana osposobljavanja, kaznit će se sukladno članku 213. Zakona pravna osoba i fizička osoba-obrtnik novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna.

Za isti prekršaj kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 2 000,00 kuna kaznit će se stručni voditelj, predavač, instruktor vožnje, ovlaštene ispitivač i ovlaštene nadzornik ako ne obavlja poslove stručno i u skladu s propisima te ako obavlja poslove u vrijeme izrečene mjere zabrane rada.

Također će se kazniti sukladno članku 214. Zakona pravna osoba i fizička osoba-obrtnik novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna ako osposobljava kandidate u vrijeme kad joj je izrečena zabrana osposobljavanja iz predmeta pružanje prve pomoći.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Upravni i inspekcijski nadzor u vezi s osposobljavanjem, provjerom osposobljenosti i stjecanjem prava na upravljanje vozilima novim Zakonom dan je u nadležnost Ministarstvu unutarnjih poslova. Do 20. kolovoza 2004. nadležno za upravni i inspekcijski nadzor bilo je ministarstvo nadležno za poslove obrazovanja.

4.21. Stjecanje prava na upravljanje vozilima

Ako ovlaštena stručna organizacija ne vodi ili neuredno vodi registar izdanih međunarodnih vozačkih dozvola ili izda međunarodnu vozačku dozvolu suprotno odredbama Zakona, kaznit će se sukladno članku 228. novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna.

Odgovorna osoba u pravnoj osobi kaznit će se za taj prekršaj novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Člankom 229. Zakona propisana je novčana kazna u iznosu od najmanje 1 000,00 kuna vlasniku vozila i osobi kojoj je vozilo povjereno ako vozilo da na upravljanje osobi koja je pod utjecajem alkohola ili u organizmu ima opojnih droga.

Budući da vlasnik vozila može biti i pravna osoba, pretpostaviti je da se ta kazna odnosi i na pravnu osobu. Međutim sporna je njezina primjena na pravnu osobu jer je propisana ispod zakonskog minimuma određenog Zakonom o prekršajima.

U istom je članku propisana i novčana kazna u iznosu od najmanje 2 000,00 kuna vlasniku vozila, osobi kojoj je vozilo povjereno ili odgovornoj osobi u pravnoj osobi ako ne da vjerodostojan dokaz o osobi koja je upravljala vozilom u vrijeme počinjenja prekršaja.

Upitno je odnosi li se ta kazna i na pravnu osobu koja kao vlasnik vozila ne dostavi vjerodostojne podatke o osobi koja je upravljala vozilom u vrijeme počinjenja prekršaja.

Člankom 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima (NN 105/04) određeno je da novčana kazna za pravne osobe ne može biti propisana niti izrečena u iznosu manjem od 5 000,00 kuna.

4.22. Zdravstveni pregledi vozača

Novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna sukladno članku 230. Zakona kaznit će se pravna ili fizička osoba-obrtnik ako dopusti osposobljavanje kandidata za vozača bez zdravstvenog pregleda ili ako obavlja zdravstvene preglede suprotno Zakonu.

Za isti prekršaj kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne (područne) samouprave kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Pravna osoba koja naredi ili dopusti da vozilom upravlja vozač koji se nije podvrgnuo nadzornom zdravstvenom pregledu kaznit će se sukladno članku 231. Zakona novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna.

Za navedeni prekršaj propisana je i novčana kazna od 1 500,00 do 5 000,00 kuna odgovornoj osobi u pravnoj osobi i odgovornoj osobi u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Nadalje, sukladno članku 233. Zakona, propisana je novčana kazna pravnoj osobi u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna ako ne obavijesti policiju odnosno policijsku upravu ili postaju o zdravstvenoj nesposobnosti vozača.

Za isti prekršaj može se kazniti i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne (područne) samouprave novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Pravilnik o obavljanju zdravstvenih pregleda donosi ministarstvo nadležno za poslove zdravstva. Obavješćavanje nadležne policijske uprave o zdravstvenoj nesposobnosti vozača u praksi ne funkcionira, a prema našem saznanju dosad nitko za to nije bio kažnjen.

4.23. Trajanje upravljanja motornim vozilom

Nadzor trajanja upravljanja motornim vozilom i odmora vozača uz policiju obavljaju i inspektori cestovnog prometa i cesta.

Pravna ili fizička osoba-obrtnik koja naredi ili dopusti da vozač autobusa ili teretnog automobila ili skupa vozila kojih je najveća dopuštena masa veća od 3 500 kg neprekidno upravlja vozilom duže od propisanog vremena ili se ne koristi propisanim odmorima kaznit će se sukladno članku 235. Zakona novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna.

Za navedeni prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Pravna ili fizička osoba-obrtnik koja vozaču ne osigura dnevni odmor i tjedni odmor u skladu sa zakonskim odredbama kaznit će se sukladno članku 236. Zakona novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

4.24. Novčane kazne za neispravnost tahografa

Poseban oblik nadzora vozača teretnih automobila jest pomoću u vozilu ugrađenog tahografa. Za kršenje odredbi o tahografima osim vozača odgovorna je i pravna osoba.

Sukladno članku 237. Zakona novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako

naredi ili dopusti da vozač autobusa i teretnog automobila upravlja vozilom u koji nije ugrađen ili ispitan tahograf ili nadzorni uređaj, ili se njime ne koristi na način propisan tim člankom odnosno ako uporabljene (korištene) zapisne listove ili zapisane podatke iz tahografa ili nadzornog uređaja ne čuva najmanje dvije godine ili ne vodi evidenciju o vremenima rada i odmoru vozača očitavanjem zapisa tahografa ili nadzornog uređaja odnosno iz individualne nadzorne knjižice.

Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 4 000,00 kuna kaznit će se pravna ili fizička osoba-obrtnik ako naredi ili dopusti da njezinim motornim vozilom u prometu sudjeluje vozač bez individualne nadzorne knjižice.

Za navedene prekršaje kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne (regionalne) samouprave novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

4.25. Novčane kazne za neispravnost vozila i opreme

Ako u prometu na cesti sudjeluje neispravno vozilo, nije za to odgovoran samo vozač, nego i pravna i odgovorna osoba, iako se do sada u pravilu kažnjava samo vozač.

U skladu s člankom 239. Zakona novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba ako u prometu na cesti upotrebljava vozilo koje ne ispunjava propisane uvjete glede dimenzija, ukupne mase, osovinskog opterećenja ili nema ispravne propisane uređaje za upravljanje, zaustavljanje, uređaje za spajanje vučnog i priključnog vozila, tahografa ili nadzornog uređaja i gume.

Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 4 000,00 kuna kaznit će se pravna osoba koja naredi ili dopusti da se u prometu na cestama upotrebljava vozilo koje nema propisanu opremu ili ispravne propisane uređaje, osim uređaja za upravljanje, uređaja za zaustavljanje, uređaja za spajanje vučnog ili priključnog vozila, tahografa ili nadzornog uređaja i gume.

Za navedene prekršaje kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1 500,00 do 5 000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Novčana kazna u iznosu od 4 000,00 kuna nije u skladu sa Zakonom o prekršajima jer je niža od najniže propisane kazne za pravnu osobu.

4.26. Registracija motornih i priključnih vozila

Ako u prometu na cesti sudjeluje neregistrirano vozilo, da sada se najčešće kažnjavao samo vozač, iako je Zakonom propisana odgovornost i pravne osobe i u njoj odgovorne osobe.

Pravna ili fizička osoba-obrtnik koja naredi ili dopusti da njezina neregistrirana vozila ili vozila kojima je isteklo važenje prometne dozvole sudjeluju u prometu na cestama ili da njezina vozila sudjeluju u prometu na cestama bez pokusnih pločica ili poslije isteka važenja pokusnih pločica kaznit će se sukladno članku 241. Zakona novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Sukladno članku 244. Zakona novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako se na vozilu koristi registarskim pločicama koje nisu izdane za to vozilo.

Za taj prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Ako taj prekršaj učini vozač kao fizička osoba, može se kazniti novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1 000,00 kuna.

Pravna ili fizička osoba-obrtnik koja ne produži registraciju vozila u roku od 15 dana od dana isteka važenja prometne dozvole, kaznit će se sukladno članku 250. Zakona novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna.

Za isti prekršaj kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Pravna ili fizička osoba-obrtnik može i sama izdavati pokusne pločice ako za to dobije odobrenje ministarstva nadležnog za unutarnje poslove. Pokusne pločice mogu se koristiti samo na vozilima koja imaju ispravne uređaje za upravljanje i zaustavljanje vozila.

Ako pravna ili fizička osoba-obrtnik neovlašteno izdaje pokusne pločice ili ih ne izdaje u skladu s odredbama Zakona, kaznit će se sukladno članku 251. novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna, a odgovorna osoba od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

4.27. Zlouporaba pečata i obavljanja tehničkih pregleda vozila

Stanice za tehnički pregled vozila obavljaju povjerenu im javnu ovlast registracije odnosno produžetka registracije vozila i u tu svrhu pečatom ovjeravaju prateće dokumente.

Sukladno članku 253. Zakona novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako za potvrđivanje prometne dozvole i knjižice vozila upotrebljava pečat suprotno zakonskim odredbama.

Ako to učini odgovorna osoba u pravnoj, kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Pravna i fizička osoba-obrtnik koja ne obavi preventivni tehnički pregled kaznit će se sukladno članku 257. Zakona novčanom kaznom u iznosu od najmanje 4 000,00 kuna.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Pravna osoba i fizička osoba-obrtnik koja proizvodi, održava, popravlja ili stavlja u promet vozila, uređaje ili rezervne dijelove za vozila mimo propisanih uvjeta nužnih za sigurno sudjelovanje vozila u prometu ili vozilo ne podvrgne izvanrednom tehničkom pregledu prije uključivanja u promet, kaznit će se sukladno članku 258. Zakona novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 a odgovorna osoba od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Za obavljanje tehničkog pregleda bez ovlaštenja kaznit će se sukladno članku 259. Zakona pravna osoba novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna.

Ako navedeni prekršaj učini odgovorna osoba u pravnoj osobi, kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Ako obavlja tehnički pregled s neispravnim ili neumjerenim (nebaždarenim) uređajima, pravna će se osoba sukladno članku 263. Zakona kazniti novčanom kaznom od najmanje 4 000,00 kuna.

Visina propisane kazne je ispod minimalne novčane kazne propisane Zakonom o prekršajima.

Za navedeni prekršaj kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna

Sukladno članku 264. Zakona novčanom kaznom u iznosu od najmanje 4 000,00 kuna kaznit će se pravna osoba ako registrira vozilo ili produži važenje prometne dozvole za vozilo za koje nisu plaćene propisane obveze (porez, osiguranje, carina, cestarina, eko-naknada i dr.).

Za isti prekršaj novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Sukladno članku 265. novčanom kaznom od najmanje 4 000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako ne obavijesti najbližu policijsku upravu odnosno policijsku postaju da se vozač, unatoč zabrani nadzornika tehničke ispravnosti vozila, uključio u promet s neispravnim uređajima za upravljanje, zaustavljanje i pogonom na tekući plin utvrđenim na tehničkom pregledu.

Za taj prekršaj kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

U obavljanju tehničkih pregleda vozila i produžetka registracije stanice za tehnički pregled vozila dužne su voditi odgovarajuće evidencije i dostavljati propisane podatke nadležnoj policijskoj upravi.

Ako pravna osoba ne vodi propisanu evidenciju o tehničkim pregledima vozila ili ne obrađuje podatke ili te podatke ne dostavlja policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji te stručnoj organizaciji, kaznit će se sukladno članku 266. Zakona novčanom kaznom u iznosu od najmanje 4 000,00 kuna.

Za taj prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Sukladno članku 267. Zakona novčanom kaznom od najmanje 4 000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja obavlja tehnički pregled vozila ako ne održava u ispravnom i urednom stanju objekt, uređaje i opremu stanice za tehnički pregled vozila ili uređaje i opremu ne podvrgava obveznom umjeravanju i nadzoru odnosno ne podnese zahtjev za ispitivanje i nadzor uređaja ovlaštenoj organizaciji odnosno stručnoj organizaciji iz članka 273. Zakona i o tome ne obavijesti Ministarstvo unutarnjih poslova, ili ne prestane s radom u slučaju neispravnosti ili neposjedovanja uređaja i opreme i o tome ne obavijesti Ministarstvo unutarnjih poslova i stručnu organizaciju iz članka 273. Zakona.

Za isti prekršaj kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna.

Isto tako sukladno članku 269. Zakona kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od najmanje 4.000,00 kuna pravna osoba ako obavlja tehnički pregled vozila u objektu i prostoru koji ne udovoljava propisanim uvjetima ili ako tehničke preglede i poslove registracije vozila obavlja osoba koja nema dopuštenje (licenciju), ili ako povjerene poslove ne obavlja prema propisima o tehničkim pregledima i registraciji vozila ili prema općim aktima iz članka 273. Zakona ili za vrijeme privremene zabrane rada.

Odgovorna osoba u pravnoj osobi kaznit će se za taj prekršaj novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Sukladno članku 270. Zakona novčanom kaznom u iznosu od najmanje 4 000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako naredi odnosno dopusti da referent za poslove registracije vozila ili nadzornik tehničke ispravnosti vozila kojemu je oduzeta licencija ili koji nije zadovoljio na provjeri stručnosti obavlja poslove u stanici za tehnički pregled.

Za taj prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Sukladno članku 272. Zakona novčanom kaznom od najmanje 4 000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako dopusti da obavlja poslove tehničkog pregleda i registracije vozila nadzornik i referent koji nije pristupio provjeri stručnosti ili na njoj nije zadovoljio.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna kaznit će se za prekršaj sukladno članku 273. Zakona pravna osoba ako povjerene poslove tehničkog pregleda i registracije vozila ne obavlja stručno ili ih obavlja suprotno zakonskim odredbama.

Odgovorna osoba u pravnoj osobi kaznit će se za taj prekršaj novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Sukladno članku 274. Zakona novčanom kaznom od najmanje 5 000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako obavlja tehnički pregled vozila za vrijeme privremene zabrane rada.

Za taj prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

4.28. Ispitivanje i homologacija vozila

Sukladno članku 275. Zakona novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba i fizička osoba-obrtnik ako postupi suprotno propisima o ispitivanju i homologaciji vozila. Za isti prekršaj odgovornoj osobi zaprijećena je kazna od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna sukladno članku 276. Zakona kaznit će se za prekršaj pravna osoba ili fizička osoba-obrtnik ako ne podvrgne ispitivanju motorna vozila na kojima su promijenjeni dijelovi, uređaji i tehničke značajke.

Za isti prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna sukladno članku 277. Zakona kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako neovlašteno ili suprotno normativima i tehničkim uputama obavlja ispitivanje dijelova i uređaja na vozilima, a odgovorna osoba kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Sukladno članku 278. Zakona kaznit će se pravna osoba novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna ako ispitivanje vozila obavljaju osobe koje ne ispunjavaju zakonske uvjete. Kazna odgovornoj osobi je od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5 000,00 kuna sukladno članku 291. Zakona kaznit će se pravna osoba ili fizička osoba-obrtnik ako naredi ili dopusti da u prometu na cestama sudjeluje vozilo koje je policijski službenik zbog tehničke neispravnosti ugrožavanja ili ometanja drugih sudionika u prometu isključio iz prometa. Za taj prekršaj kaznit će se i odgovorna osoba novčanom kaznom od 1 500,00 do 5 000,00 kuna.

Za isti prekršaj propisana je i novčana kazna od 500,00 do 5 000,00 kuna odgovornoj osobi u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne samouprave.

Sukladno članku 83. Zakona o prekršajima državna tijela ne mogu odgovarati za prekršaje. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihova tijela ne odgovaraju za prekršaje koji su učinjeni u izvršavanju javnih ovlasti. S aspekta te odredbe diskutabilna je primjena većeg dijela kazni pravnim osobama iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama kad su te pravne osobe državna tijela i tijela jedinica lokalne i područne samouprave.

5. ZAKLJUČAK

Sigurnost cestovnog prometa sve više postaje globalna politika svih zemalja, a ne kao do sada samo niz pojedinačnih aktivnosti koje su imale kratkotrajni učinak na pojedinu kategoriju sudionika u prometu. Republika Hrvatska kao tranzicijska zemlja već je u samom početku svoga osamostaljenja i međunarodnog priznanja spoznala važnost sigurnosti cestovnog prometa i započela s provođenjem niza mjera usmjerenih na smanjenje broja i posljedica prometnih nesreća.

U početku, jednako kao i u drugim zapadnoeuropskim zemljama, subjekti zaduženi za sigurnost cestovnog prometa poduzimali su pojedinačne aktivnosti koje su imale određene, ali kratkotrajne rezultate. Uvidjevši da bez sustavnog i kontinuiranog provođenja mjera za suzbijanje negativnih posljedica u prometu nema postizanja dugoročnih ciljeva, Ministarstvo unutarnjih poslova predlaže da se započne s provođenjem Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa. Spoznavši opravdanost tako predloženih mjera, prijedlog za provođenje Nacionalnog programa prihvatila je i Vlada Republike Hrvatske.

Danas su, može se reći, globalno postignuti određeni rezultati u smanjenju broja i posljedica prometnih nesreća, no mora se isto tako naglasiti da poduzimanje mjera samo prometne policije nije dovoljno kako bi se povećala prometna kultura i utjecalo na svijest svih sudionika u prometu da shvate da je poštovanje prometnih propisa nužno kako bi se sačuvali ljudski životi, pa i imovina. Zato smo u ovom izlaganju posebno naglasili odgovornost pravnih i odgovornih osoba za prekršaje iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama. Dosad su se rijetko pozivale na odgovornost pravne osobe koje na bilo koji način izravno ili neizravno neizvršavanjem svojih Zakonom propisanih obveza mogu utjecati na sigurnost prometa na cestama.

Osim toga, bez sustavnog i koordiniranog provođenja zacrtanih mjera neće se postići zacrtani europski cilj za smanjenje posljedica prometnih nesreća, a to je 10 poginulih osoba ili manje na 100 000 stanovnika. Pri tome je posebno važno da svi utvrđeni prekršaji u primjerenom zakonskom roku budu procesuirani i pravomoćno okončani. Jer svaka mjera, pa i najblaža, ako se ne izvrši, ne postiže pozitivan učinak na sigurnost cestovnog prometa, već - suprotno - potiče prekršitelje na ponavljanje prekršaja, ne samo vozača i svih sudionika u prometu nego i pravnih i odgovornih osoba.

Na kraju, u javnosti se često analiziraju efekti pojedinih mjera. Često se komentiraju dostignuća pojedinih zapadnoeuropskih zemalja ili se iznose neargumentirani podaci o utjecaju pojedinih elemenata sigurnosti cestovnog prometa, a što je najvažnije kritički se odnose prema radikalnim potezima koji bi trebali utjecati na sigurnost cestovnog prometa. Takva stajališta i analize dodatno zbunjuju javnost i stvara se dojam da sve što se poduzima ide na štetu, a ne u korist sudionika u prometu. Stoga se postavlja opravdano pitanje koliko je utjecaj pojedinih elemenata i aktivnosti pridonio poboljšanju stanja sigurnosti

cestovnog prometa u Republici Hrvatskoj. Je li takvom stanju pridonijela bolja cestovna mreža, bolji i savršeni sigurnosni sustavi ugrađeni u automobile, preventivne aktivnosti, postupanje prometne policije ili nešto drugo? Sigurno je, za odgovor na to pitanje potrebno je obaviti cjelovitu znanstvenu analizu, a nikako ne valja u javnosti iznositi parcijalne i proizvoljne ocjene koje nemaju uporišta u egzaktnim pokazateljima.

Summary

THE POLICE AND THE SAFETY OF ROAD TRAFFIC: THEIR ROLE AND THE PUNISHMENT FOR MISDEMEANOURS

This paper deals with the condition of road traffic safety in Croatia from the aspect of traffic accidents that occurred within the period of 2000 to 2004. The author, in analysing the causes of the casualties of accidents, and the repressive action of the police, stresses that the Misdemeanours Act that came into force in July 2004 has contributed to the worsening of the condition of road traffic safety by abolishing particular authorities of the police to immediately punish the driver for a committed misdemeanour.

The author goes on to consider the misdemeanour responsibility of the legal person and the responsible persons for the misdemeanours referred to in the Road Traffic Safety Act in individual segments of traffic regulations, such as the maintenance of roads and traffic signalisation, marking works and obstructions on the road, the placing and maintenance of road signs, etc. The author concludes that the long-term goals included in the National Programme of Road Traffic Safety adopted by the Government of the Republic of Croatia cannot be achieved without the systematic implementation of measures for suppressing the negative consequences of traffic.